

Heisler András beszéde az Őrsavatón

Síp utca. A zsidó hitközségek központja. Persze a hely megjelölésén túl mindig is bírt egyfajta fogalmi jelentéssel, ami a magyar nyelvben nem számít ritkaságnak. Gondoljunk csak az Andrássy út 60.-ra, a Majestic szállóra vagy a Köztársaság térre – mind-mind olyan helyszínek, melyeknek a közbeszédben a hely megjelölésén túl létezik egy másik jelentése is.

Biztonságban

zsidóságot, s megőrizni azokat a tradíciókat, értékeket, melyek – különösen az elmúlt százötven évben – a magyar társadalom fejlődését segítették. Hozzájárul-

tak a felvilágosodáshoz, a polgárosodáshoz, az iparosításhoz, de a tudományok, a művészetek területén is élen jártak elődeink.

S most kereselem, mit jelent ma, a 21. században, a Síp utca. A hely, amelyik újra befogadja a BRFK munkatársait, hogy segíthessenek nekünk. Sok egyéb mellett elsősorban a zsidó vallás tradícióinak őrzését, a zsidó közösség érdekvédelmét és annak biztonságát. Igen, a biztonságot! Mert kitekintve Erzsébetváros szűk utcáinak környezetéből, talán mindnyájunk számára nyilvánvaló, hogy a világban, Európában, így Magyarországon is, a közterületek és közintézmények biztonsági kockázata megnőtt. S ezzel mindenkinek megvan a maga feladata és felelőssége. Az Európai Uniónak ugyanúgy, mint a kormányoknak, a rendfenntartó szervezeteknek és a polgároknak. Ha a zsidó intézmények biztonságára gondolunk, akkor igen, akkor ebben a magyar kormány, a rendőrségnek, de valom, hogy közösségünknek is léteznek feladataik és komoly felelősségük. A Síp utcába kihelyezett rendőri alosztály évtizedek óta segíti a budapesti zsidó intézmények biztonságát. Korábban mostoha sors jutott az itt dolgozó rendőr kollégáknak. Egyre romló infrastruktúra mellett egyre kisebb létszámmal kellett megfelelni a növekvő kihívásoknak. Infrastruktúra, létszám és a kihívások. Büszkén jelentem, a Mazsihisz az infrastruktúra kialakításában megtette, ami elvárható tőle. Reményekkel telve jelzem, hogy a belügyi szervek újra a feladathoz megfelelően illeszkedő létszámú őröszt hoznak létre a Síp utcában. S ígérem, hogy saját biztonságai szolgáltatunk magasabb színvonalon, új kontrollszobával támogatva fogja e mindnyájunk számára kiemelten fontos aktivitást segíteni. A kihívások és a kockázatok pedig, ha akarjuk, ha nem, elérnek bennünket. A stabil létszám, a helyi sajátosságokat, a helyi mozgásokat ismerő rendőr kollégák munkájának hatékonysága megkérdőjelezhetetlen. Ebben várunk és ebben ajánlunk partnerséget, erre kaptunk ígéretet.

A Mazsihisz részéről örömmel, tisztelettel és az említett várakozásokkal telve adjuk át Önöknek szolgálati helyükként használatra az új épületrészt. Kívánom, hogy egészségben, felelősséggel és jó kedvvel tudják nem könnyű szolgálatukat teljesíteni.

(Elhangzott a Síp utcai felújított rendőrség avatásán.)

Síp utca. Az egykori Zsidó Tanács székhelye: a holokauszt során egy máig is vitatottan kollaboráló központ, a kommunizmus során a diktatúra rendelkezéseit elfogadó szervezet. Mégis, összes hibájával vagy bűnével együtt a Síp utca volt az, ami a gyűlölet vagy a kirekesztés ellenére is képes volt két önkényuralmi rendszeren keresztül megtartani Magyarországnak a

Egyházközi beszélgetés Ország Lili művészetéről

Fabiny Tamás evangélikus püspök és Fináli Gábor rabbi beszélgetett Ország Lili művészetének keresztény és zsidó vonatkozásairól a Magyar Nemzeti Galéria barokk termében.

zott – többek között Bálint Endre és Pilinszky János mellett –, először mint tiltott, majd túrt művész. A beszélgetőtársak kitértek a korszakra, az elnyomó rendszer sajátoságaira, valamint szóba került az értelmiség és az Egyház száműzése is.

Pilinszky János így fogalmazott az alkotóról: „Ország Lili festésze az emberi, nagyon is emberi reménykedést a maga leghagyottabb és legkonokabb szintjén kívánja tovább folytatni, megnevezhetetlen türelemmel, bármiféle egyéni választás nélkül, de annál nagyobb személyes koc-

Középen Fináli Gábor

Fotó: Magyar Nemzeti Galéria

Asztali beszélgetések sorozat keretében.

A traumától a reményig – ez is lehetett volna a beszélgetés mottója. A Magyar Nemzeti Galériában látható, Árnay a kövön című kiállítás kísérőrendezvényeként ugyanis a püspök és a rabbi nemcsak a kereszténység és a zsidóság gondolatosságába vezette be a hallgatóságot Ország Lili (1926–1978) életén keresztül, hanem a művészeknek a 20. század traumáin átívelő életútjába is.

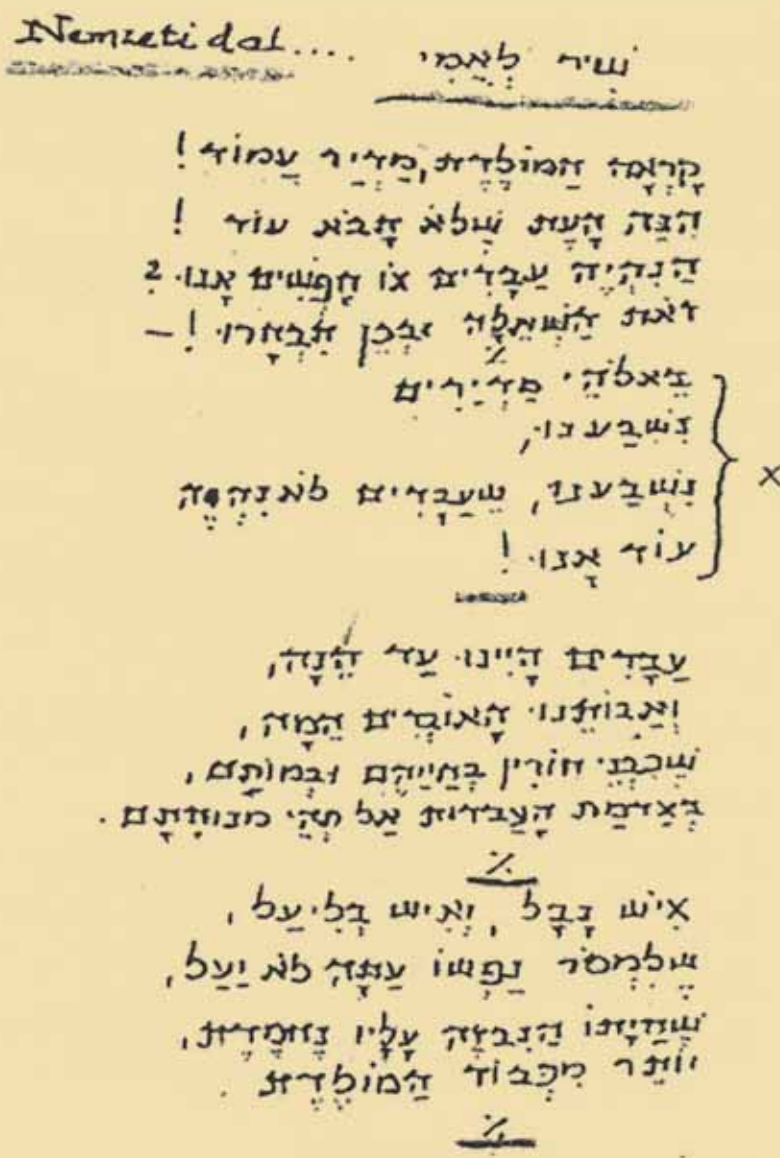
kázattal szállva alá a mozdíthatatlan közönsébe.”

A beszélgetés másik részét az Aranyváros, azaz Jeruzsálem zsidó és keresztény értelmezése, valamint a labirintus által felvetett, életről és halálról vallott vallási nézetek megvitatása alkotta. Utóbbihoz a kiindulási alap Ország Lili Labirintus című, Kolozsváry Marianna művészettörténész, a kiállítás kurátora által életre keltett sorozata volt, mely az élet bolyongásán keresztül vezeti el a nézőt az életen túli kérdésekhez. Jeruzsálem témájában a beszélgetőtársak kitértek a héber írásra is, valamint arra, hogy Jézusról csak egyszer említi az evangélium, hogy írt, akkor is homokba.

Fabiny Tamás és Fináli Gábor beszélgetése során a jelenlévők megismerkedhettek Ország Lili életútjával, alkotói ciklusainak keresztény és zsidó értelmezésével, egyúttal megtapasztalhatták, hogy a művészetről való vallási gondolkodás milyen új utakat nyithat egyház és művészet között.

(Forrás: Galambos Ádám/Evangélikus.hu) Magyar Kurír nyomán

Nemzeti dal

Petőfi leghíresebb versének héber fordítását Birnfeld Sámuel rabbi (1906, Szeged – 1944, Felixdorf, koncentrációs tábor) készítette.

1% a Mazsihisznek

A Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége híveivel és szimpatizánsaival, Önökkel közösen végzi gyógyító, tanító, kulturális tevékenységét, együtt keressük és szolgáltuk a Teremtő Jőistent zsinagógáinkban.

Mi fogadjuk gyermekeiket intézményeinkben a bölcsődétől egészen az egyetemig: nálunk egyszerre sajátíthatják el a legkorszerűbb tudást, őseink hagyományát és a világ iránti nyitottságot. A zsinagógai közösségek imáiban, a Zsidó Kulturális Fesztiválon és a Magyar Zsidó Múzeum kiállításain, eredeti és ötletes programjain folyamatosan összekapcsoljuk a múltat a jövővel, a magyar nemzetet gazdagító, öntudatos és büszke közösséget építünk, és örömmel látunk mindenkit, aki csatlakozni akar. Jelentős mértékben járulunk hozzá a legeleveníbb, a magyar zsidó kulturális-közösségi teret a legszélesebb tömegek, köztük a legelevesettebbek számára is megnyitó Bálint Ház működéséhez is.

Kórházunk, Közép-Európa egyetlen, több mint 100 éve működő zsidó kórháza keresztény egyházi intézményekkel együttműködve segít minden rászorulóknak, és oktatókórházként immár a magyar orvosképzésben is részt vesz.

Tavaly megígértük Önöknek, hogy felajánlásainkból olyan új műszert veszünk, amely nagy segítséget jelent majd az idős betegek, szüleink, nagyszüleink gondozásában. Ez – az irántuk érzett felelősség – mindnyájunkat összekapcsol. Az ő biztonságuk és méltóságuk óvása, gyengülő lépteik vigyázása teszi kivételessé intézményünket – Önök tavaly ehhez a munkához járultak hozzá 7380-an, többen, mint eddig bármikor, összesen közel 47 millió forinttal. A gépet beszereztük: megígértük, megvettük, és most elszámolunk vele Önöknek, hogy lássák: bízhatunk egymásban.

Bízának bennünk továbbra is! Kérjük, hogy idén is támogassa adója egyháznak felajánlható 1%-ával a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége munkáját!

TECHNIKAI SZÁMUNK: 0358

„A sófár hangja” Zalaegerszegen

Siklósi Vilmosmal, hitközségünk elnökével beszélgetek arról a bélyegkiállításról, amely a zalaegerszegi Főposta ügyféletterében tekinthető meg több héten keresztül.

– Kinek az ötlete volt a zsidó témájú bélyegek elkészítése és bemutatása?

– Már több évvel ezelőtt felmerült az előljáróságban a gondolat, hogy bélyegeken mutassunk be sok mindent, ami a zsidósággal kapcsolatos.

– Ezen a kamarakiállításán 6 tablát látunk.

– Igen, mindegyik zsidó tematikájú. Nem lehet fontossági sorrendet állítani, hogy melyik a legértékesebb. Láthatunk relikviákat, zsinagó-

gákat, művészeket, tudósokat és embermentőket egyaránt.

– Sokan talán itt szembesülnek először azzal, hogy az általuk már régóta ismert név mögött valójában zsidó személy áll. Gondolok itt Goldmark Károlyra, Pór Bertalanra, Radnóti Miklósról, Rejtő Jenőre és Rodolffóra.

– Tulajdonképpen nem is merítettük ki a lehetőségeket, hiszen még sok téma vár feldolgozásra. Viszont a legfontosabb, hogy itt ezek magyar bélyegek. Felkérésünkre a Bélyegműzeum készítette el, amelynek köszönettel tartozunk. Hozzá kell tennem azt is, hogy ilyen tematikájú bélyegsor eddig még nem volt.

(Folytatás a 2. oldalon)

